

בראשית פרק ו

(ח) וְנֹחַ מֵצָא חֵן בְּעֵינֵי יְקֹנֶק: (ט) אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת נֹחַ
נֹחַ אִישׁ צְדִיק תָּמִים הָיָה בְּדַרְתָּיו אֶת הָאֱלֹהִים
הַתְּהַלֵּךְ נֹחַ:

רש"י

(ט) אלה תולדות נח נח איש צדיק - הואיל
והזכירו ספר בשבחו, שנאמר (משלי י ז) זכר צדיק
לברכה. דבר אחר ללמדך, שעיקר תולדותיהם של
צדיקים מעשים טובים: **בדורותיו** - יש מרבתינו

דורשים אותו לשבח, כל שכן שאלו היה בדור צדיקים היה צדיק יותר, ויש שדורשים אותו לגנאי, לפי
דורו היה צדיק, ואלו היה בדורו של אברהם לא היה נחשב לכלום: **את האלהים ים התהלך נח** -
ובאברהם הוא אומר (יז א) התהלך לפני, (כד מ) אשר התהלכתי לפניו, נח היה צריך סעד לתומכו, אבל
אברהם היה מתחזק ומהלך בצדקו מאליו: **התהלך** - לשון עבר, וזהו שמושו של למד בלשון כבד,
משמשת להבא ולשעבר בלשון אחד, (שם יג יז) קום התהלך להבא, התהלך נח, לשעבר, (ש"א יב יט)
התפלל בעד עבדיך להבא, (מלכים א ח מב) ובא והתפלל אל הבית הזה, לשון עבר, אלא שהווי"ו
שבראשו הופכו להבא:

בראשית פרק ח

(כ) וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה לַיקְנֹק לַיקְנֹק מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל הָעוֹף הַטְּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ: (כא) וַיִּרְחַ
קְנֹק אֶת רִיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְקֹנֶק אֵל לְבוֹ לֹא אֶסֶף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאָדָמָה בְּעִבּוֹר הָאָדָם כִּי יֵצֵר לִבִּי
הָאָדָם רַע מִנְעֻרָיו וְלֹא אֶסֶף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת כָּל חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי:

בראשית פרק ט

(א) וַיִּבְרַךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת בְּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת הָאָרֶץ: ...
(ב) וַיִּחַל נֹחַ אִישׁ הָאָדָמָה וַיִּטַּע כֶּרֶם: (כא) וַיִּשֶׁת מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכַּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֶהְלָה: ...
(כה) וַיֹּאמֶר אַרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאַחִיו: (כו) וַיֹּאמֶר בְּרוּךְ יְקֹנֶק אֱלֹהֵי שָׁם וַיְהִי כְנָעַן עֶבֶד לְמוֹ:
(כז) וַיִּפֹּת אֱלֹהִים לְיִפְתָּ וַיִּשְׁכַּן בְּאַהֲלֵי שָׁם וַיְהִי כְנָעַן עֶבֶד לְמוֹ:

ספר תפארת שלמה על התורה - פרשת נח

א"י איש צדיק תמים היה בדורותיו. פרש"י יש מרבתינו שדורשים אותו לשבח ויש שדורשים אותו
לגנאי כו'. כבר כתבנו מה שיש לדקדק בזה הלא מ"מ הכתוב מעיד עליו שהיה צדיק בדור ההוא וכו'.
אולם הנה מדת הצדיקים אשר מעולם היות בכחם וגבורתם בקדושתם להגן על הדור מכל זרם ומים
כבירים מלבד אשר הגינו על בני דורם בחייהם אך גם זאת כי צדקתם עומדת לעד גם לבני בניהם עד
סוף להיות למחסה ולמסתר בזכותם. אחד היה אברהם אשר בו נאמר (נחמיה ט, ח) ומצאת את לבבו
נאמן לפניך וכן מחסבות לבו בכל דור ודור כי היה באחד קודם בריאת העולם בעת שהיה ה' אחד ושמו
אחד ואחר כך נאמר בהברא"ם באברה"ם. ובזוה"ק חסד אל כל היום חסד דאזיל עם כלהו יומין. כי
בחסד נברא העולם ובכל הז"ת מדת החסד מתפשט עמהם ובכל יום מדת החסד של אברהם מתעורר
כמ"ש (בראשית כב, ג) וישכם אברהם בבקר בכל יום הוא משכים והולך בחסד ויעקד את יצחק בנו
לאכפיה הדינין כנודע בזוהר (שם יח, כב) ואברהם עודנו עומד לפני ה'. וכן כל הצדיקים גם אחרי
הסתלקותם זכותם נשאר עלינו. וכמו שאחכז"ל (שם כח, י, ברש"י) יציאת צדיק מן המקום עושה
רושם לדורות ורשימו ניכר לעולם להיות נשאר ברכה אחריו. והנה הצדיקים ההם העומדים ברומו של
עולם צדקתו עומדת לעד להגן על הדור לד"ד. אבל אצל נח כתיב בדורותיו. צדיק לפני בדור הזה. פי'
כי לא נשאר אחריו צדקתו רק בדור הזה ואין בכוחו להיות עומדת לעד ע"כ איננו כמו צדיק המבריח
מקצה אל הקצה לכן גם על דורו לא היה יכול להגן מסתר מי המבול. וזה שדרשו רז"ל לפי דורו היה
צדיק כי שיער הכתוב בשבח הזה בדורותיו. כי לא הגין על דורו מאז יען כי לא היה רק צדיק בדורותיו
ולא הגיע יותר. ואלו היה בדורו של צדיקים ר"ל להיות זכותו לדורי דורות כמו שאר הצדיקים היה
צדיק יותר והיה יכול להציל את כל הדור מכל זה. אבל כי כן בדורו של אברהם לא היה חשוב לכלום
כי כל צדקותיו אשר עשה לא תזכרנה. אכן זכותו של אברהם אבינו עומדת לעד לדורי דורות:

Rabbi Brovender's Shiur is sponsored in memory of Mr. Gerald Moskowitz z"l by his family.
לעי"נ גרשון אלטר בן יהודה וולף ז"ל

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.